

สรุปการค้นพบ อภิปราย สรุปและขอเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะศึกษาวิจัยทัศนคติของครูโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีต่อการสอนในรายการ โทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ ว่า ครูเหล่านั้นมีทัศนคติ ความคิดเห็น อุปสรรคต่าง ๆ ต่อการดำเนินงานของผู้จัดรายการ ต่อการใช้โทรทัศน์เพื่อการสอนของครูอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้างที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา呢 วิธีการใช้โทรทัศน์ ครูใดเตรียมตัว เตรียมบทเรียน วิธีการสอน ร่วมรายการ การจับนำอุปกรณ์มาใช้ และการเตรียมตัวนักเรียนก่อนและหลังรายการอย่างไร ครูมีกิจกรรมร่วมรายการสอนทางโทรทัศน์และภายหลังการสอนทางโทรทัศน์หรือไม่ มากน้อยแค่ไหน บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมในขณะดูรายการโทรทัศน์ศึกษา และความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในรายการโทรทัศน์และครูผู้สอนร่วมรายการโทรทัศน์

ผู้เขียนได้เก็บข้อมูลจากการออกแบบสอบถามไปยังครูที่ร่วมใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชา วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ ศิลปะศึกษา คณิตศาสตร์ และภาษาไทย ทั้ง ๖๕ โรงเรียน ที่ร่วมรายการสอนทางโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ ในชั้นประถมศึกษา โดยสุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด ๒๐๗ คน แบบสอบถามที่ส่งไปได้รับคืนมา ๑๕๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๐

สรุปการค้นพบ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของครูโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีต่อการสอนทางโทรทัศน์เทศบาลนครกรุงเทพ โดยสุ่มประชากรทั้งหมด ๑๕๕ คน นั้น มีสิ่งที่ค้นพบจากการวิจัย ดังนี้

๑. รายละเอียดเกี่ยวกับตัวครู

๑.๑ ครูที่ร่วมรายการสอนทางโทรทัศน์ศึกษากับรายการ โทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพในชั้นประถมศึกษา ส่วนมากจบมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยม ๖ หรือ ม.ศ. ๓) ร้อยละ ๓๓.๕๕ ที่เหลือจบเตรียมอุดมศึกษา หรือ ม.ศ. ๕ และมีน้อยที่สุด

ที่จบอุดมศึกษา ส่วนวุฒิทางการศึกษา ครูส่วนใหญ่จบใบอนุญาต ป.กศ. สูง หรืออื่น ๆ ที่เทียบเท่า ร้อยละ ๒๖.๑๕ ที่จบใบวุฒิปริญญาตรีนั้น มีเพียงร้อยละ ๑.๑๘ ส่วนที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาเลยก็มี คือร้อยละ ๖.๑๕ และครูที่วุฒิป. หรืออื่น ๆ ที่เทียบเท่า มีน้อยที่สุด คือร้อยละ ๕.๖๔

๑.๒ ครูเป็นจำนวนมากจะต้องสอนเกินกว่า ๓ วิชาขึ้นไป ที่จัดสอนในรายการโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ ร้อยละ ๑๑.๓๓ มีครูจำนวนน้อยที่สอนน้อยกว่า ๓ วิชา ร้อยละ ๒๔.๒๓ และครูเหล่านั้นส่วนมากสอนรวมรายการโทรทัศน์ศึกษา มาประมาณ ๒ ปี คิดร้อยละ ๕๓.๓๓ รองลงมาเคยสอนมาเพียง ๑ ปี คิดร้อยละ ๒๐.๑๐ แต่ครูส่วนน้อยมากที่สอนรวมรายการมา ๓ ปี คิดร้อยละ ๑๕.๓๐

๑.๓ ในระหว่างรายการสอนทางโทรทัศน์ของเทศบาลนครกรุงเทพ ครูส่วนมากจะร่วมการสอนกับครูโทรทัศน์ในชั้นเรียน คิดร้อยละ ๕๒.๔๒ ครูร้อยละ ๔๓.๕๕ งดการสอนตลอดรายการ ไม่ทำอย่างอื่น มีครูจำนวนน้อยมาก คือร้อยละ ๒.๕๖ ที่ปล่อยให้เด็กเรียนดูตามลำพังโดยครูทำงานอื่นอยู่ในห้องดูโทรทัศน์นั้น และร้อยละ ๑.๐๓ ซึ่งเป็นจำนวนน้อยมากที่ปล่อยให้เด็กเรียนดูตามลำพังและตัวครูออกไปนอกห้อง

๑.๔ ครูส่วนมากตอบว่าครูใหญ่สนใจจัดให้ใช้รายการโทรทัศน์ศึกษา ร้อยละ ๓๔.๕๕ นอกจากครูใหญ่ก็มีครูประจำวิชา ร้อยละ ๓๐.๓๖ ครูประจำชั้นร้อยละ ๑๔.๔๖ ส่วนครูที่สนใจจัดให้ใช้รายการโทรทัศน์ศึกษาคือ ครูพิเศษเฉพาะการสอนทางโทรทัศน์ คิดได้ร้อยละ ๑๒.๓๑ เท่านั้น

๑.๕ ครูส่วนมากจัดให้นักเรียนดูรายการสอนทางโทรทัศน์ในแต่ละวิชา ครั้งละไม่เกิน ๕๐ คน ร้อยละ ๖๑.๓๔ ส่วนครูที่จัดนักเรียนเข้าดูรายการโทรทัศน์ศึกษา ครั้งละ ๕๑ - ๑๐๐ คน นั้น มีเพียงร้อยละ ๓๐.๔๕ และ ๑๐๑ - ๒๐๐ คน ขึ้นไป มีร้อยละ ๗.๓๓ เป็นจำนวนครูน้อยที่สุด

๑.๖ ครูส่วนมากร้อยละ ๕๖.๕๑ มีความรู้สึกว่าการสอนทางโทรทัศน์ศึกษา เสียเวลาสอนของครูพอสมควร และที่ตอบว่าเสียเวลาเกินไป มีเพียงร้อยละ ๑.๕๔

๑.๗ ครูส่วนมากร้อยละ ๖๑.๓๐ ตอบว่าการใช้รายการโทรทัศน์ศึกษา ประกอบการสอนในห้องเรียนเป็นภาระแก่ครูพอสมควร และครูร้อยละ ๒.๖๖ ตอบว่าเป็นภาระแก่ครูมากเกินไป ที่ตอบว่าไม่เป็นภาระแก่ครูเลยก็มีร้อยละ ๒๐.๐๐ และที่ตอบว่า

เป็นภาระแก่ครูมากบ้างน้อยบ้าง ก็มีร้อยละ ๔.๕๐ และ ๖.๑๕ ตามลำดับ

๑.๔ ครูส่วนมากร้อยละ ๕๑.๓๕ ตอบว่ามีความอึดอัดใจบ้างต่อการสอนทางโทรทัศน์ศึกษา และครูร้อยละ ๒.๑๖ ที่ตอบว่ามีความอึดอัดใจ

๒. สภาพและวิธีจัดห้องดูโทรทัศน์ศึกษาและเครื่องรับโทรทัศน์

๒.๑ สถานที่ที่ใช้ดูโทรทัศน์นั้น ครูจำนวนมากร้อยละ ๖๑.๐๗ ที่ใช้ห้องเรียนเป็นห้องสำหรับดูโทรทัศน์ศึกษา นอกนั้น ครูจัดให้นักเรียนดูโทรทัศน์ศึกษาในห้องประชุม ห้องอื่น ๆ เช่น ห้องครูใหญ่ ห้องทัศนศึกษา ห้องพยาบาล ห้องอื่น ๆ และครูจำนวนน้อยร้อยละ ๓.๑๔ จัดให้นักเรียนดูรายการโทรทัศน์ศึกษาในห้องดูโทรทัศน์โดยเฉพาะ

๒.๒ สำหรับการจัดที่นั่งให้นักเรียนดูโทรทัศน์ ครูส่วนมากตอบว่า จัดให้นักเรียนนั่งดูโทรทัศน์แบบการนั่งเรียนในห้องเรียน ร้อยละ ๗๕.๕๐ และที่จัดนั่งแบบรูปครึ่งวงกลมหน้าเครื่องรับโทรทัศน์ ร้อยละ ๑๑.๓๕ ครูจำนวนน้อยที่ตอบว่าจัดเป็นรูปอื่น ๆ เท่าที่เห็นสมควร คือนั่งเป็นหมู่ ๆ นั่งบนพื้นห้อง เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๓ กในการจัดที่นั่งให้นักเรียนดูโทรทัศน์ ครูส่วนมากตอบว่าแถวหน้าที่สุดของที่นั่งนักเรียนอยู่ห่างจากเครื่องรับโทรทัศน์ ๕ - ๓ ฟุต ร้อยละ ๕๐.๐๐ ครูร้อยละ ๔๑.๒๔ ที่จัดที่นั่งให้นักเรียนแถวหน้าห่างจากเครื่องรับโทรทัศน์ ๔ - ๑๑ ฟุต มีครูส่วนมากตอบมาร้อยละ ๔๔.๑๕ และที่มากกว่า ๒๒ ฟุตขึ้นไป มีครูตอบเพียงร้อยละ ๓๕.๕๕ และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ ๑๔.๕๕ ที่ตอบว่าแถวหลังนักเรียนอยู่ห่างจากเครื่องรับโทรทัศน์ต่ำกว่า ๑๐ ฟุต

๒.๓ ในเมื่อถามถึงความเห็นของครูในเรื่องเกี่ยวกับสถานที่และวิธีจัดที่โหลวม ครูส่วนมากร้อยละ ๖๔.๒๐ ตอบว่าไม่เหมาะสม ส่วนครูร้อยละ ๓๖.๑๕ ที่ตอบว่าเหมาะสม

๒.๔ ครูส่วนมากตอบว่าแต่ละโรงเรียนมีเครื่องรับโทรทัศน์ประมาณ ๒ เครื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๖๕ และครูร้อยละ ๑.๔๓ ที่ตอบว่ามีเครื่องรับโทรทัศน์ ๕ เครื่องในโรงเรียน นอกนั้นครูตอบว่ามี ๓ เครื่องบ้าง ๒ เครื่องบ้าง และเครื่องรับโทรทัศน์เหล่านั้น ครูส่วนมากร้อยละ ๕๓.๕๓ ตอบว่ามีขนาดจอภาพ ๒๑ นิ้ว ถึง ๒๓ นิ้ว และครูจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ ๒.๓๑ ที่ตอบว่าจอภาพมีขนาด ๑๔ นิ้ว ถึง ๑๖ นิ้ว และมีครูอีกประมาณร้อยละ ๒๓.๐๕ และ ๑๖.๒๔ ที่ตอบว่าจอภาพมีขนาด ๑๗ นิ้ว ถึง ๑๙ นิ้ว และ ๒๔ นิ้ว

๒.๕ ครูส่วนมากร้อยละ ๖๗.๕๗ ที่ตอบว่าตั้งเครื่องโทรทัศนบนโต๊ะที่จัดมาพิเศษ และร้อยละ ๒๔.๗๓ ที่ครูตอบว่าตั้งบนโต๊ะเรียน การจัดที่ตั้งเครื่องโทรทัศน ครูส่วนมากร้อยละ ๖๐.๔๗ ตอบว่าตั้งไว้หน้าชั้นที่จัดไว้ดูรายการโทรทัศนศึกษา ครูจำนวนน้อยที่สุดที่จัดตั้งเครื่องโทรทัศนไว้กลางห้อง คือร้อยละ ๑.๐๓ ส่วนที่จัดไว้คานชายและชวานั้น มีครูตอบคือร้อยละ ๒๐.๑๑ และ ๑๘.๑๓ ส่วนความสูงของเครื่องรับโทรทัศนจากพื้นห้องนั้น ครูส่วนมากตอบว่าสูง ๔ - ๖ ฟุต คือร้อยละ ๖๑.๔๘ และร้อยละ ๒.๕๑ ที่ครูตอบว่าสูง ๓ - ๑๐ ฟุต ขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก ส่วนครูที่ตอบว่าสูง ๑ - ๓ ฟุต นั้น มีเพียงร้อยละ ๓๖.๔๘ เท่านั้น

๓. ทัศนคติของครูเกี่ยวกับรายการสอนวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศนศึกษาในคานต่าง ๆ

๓.๑ ครูร้อยละ ๕๓.๔๔ ตอบว่าควรที่จะจัดบทเรียนและเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ สอนทางโทรทัศนศึกษาสัปดาห์ละ ๑ บท ส่วนครูร้อยละ ๔๑.๔๕ ตอบว่าให้จัดครั้งละ ๒ บท และครูที่ตอบว่าให้จัดครั้งละ ๓ บท มีร้อยละ ๓.๔๑ ครูจำนวนน้อยมาก ร้อยละ ๑.๒๗ ที่ตอบว่า ควรจัดสอนสัปดาห์ละมากกว่า ๔ บท ขึ้นไป

๓.๒ ครูส่วนมากตอบว่าบทเรียนวิทยาศาสตร์ที่จัดสอนทางโทรทัศนศึกษานั้น เหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียนปานกลาง ร้อยละ ๗๗.๐๒ และครูร้อยละ ๒๒.๒๒ ที่คิดว่าเหมาะสมมาก และครูจำนวนน้อยมาก คือร้อยละ ๔.๗๖ ที่ตอบว่าเหมาะสมน้อย

๓.๓ ครูส่วนมากตอบว่า บทเรียนเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่จัดสอนทางโทรทัศนศึกษา ยากปานกลาง ร้อยละ ๑๘.๔๗ และ ๕.๖๔ ที่ตอบว่ายากและยากมาก ส่วนครูที่ตอบว่าง่ายนั้น มีเพียงร้อยละ ๖.๖๗ และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ ๒.๕๖ ที่ตอบว่าง่ายมาก

๓.๔ วิธีการจัดบทเรียนวิทยาศาสตร์สอนทางโทรทัศนศึกษา ครูส่วนมากตอบว่าสามารถจัดให้นักเรียนชั้นประถมปลายรวมเรียนกันได้ ร้อยละ ๔๕.๕๖ และที่จัดได้สัมพันธ์กับบทเรียนในแบบเรียน มีครูตอบร้อยละ ๔๑.๕๔ ส่วนที่สัมพันธ์กับหลักสูตร มีครูตอบร้อยละ ๓๓.๔๔ ร้อยละ ๒๔.๑๑ คือครูที่ตอบว่าบทเรียนวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศนนั้น สอนเพิ่มเติมจากแบบเรียน และร้อยละ ๑๔.๕๖ ที่ตอบว่าจัดมาเฉพาะบทเรียนที่ยากและต้องใช้อุปกรณ์มาก มีครูจำนวนน้อยมาก คือร้อยละ ๑๐.๒๖ ที่ตอบว่า อื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา

๓.๕ ครูจำนวนมากตอบว่าที่ครูและนักเรียนสนใจวิธีสอนของครูโทรทัศน์
 ในวิชาวิทยาศาสตร์เพราะ อุปกรณ์ที่ครูโทรทัศน์นำมาสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนมากคิดเป็น
 ร้อยละ ๕๗.๕๕ ต่อมาคือคำตอบของครูร้อยละ ๓๑.๒๕ ที่กล่าวว่า ครูและนักเรียนสนใจ
 เพราะเนื้อเรื่องน่าสนใจ ครูร้อยละ ๒๓.๐๔ ตอบว่า ครูโทรทัศน์ใช้คำอธิบายเข้าใจง่าย
 ครูร้อยละ ๑๕.๕๕ ตอบว่า ครูโทรทัศน์สอนได้คล่องแคล่วน่าเลื่อมใส มีครูจำนวนน้อยที่
 ตอบเป็นอย่างอื่น คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๕

ครูส่วนมากตอบว่าที่ครูและนักเรียนไม่สนใจวิธีการสอนของครูโทรทัศน์ เพราะ
 ครูโทรทัศน์สอนเร็วเกินไป ร้อยละ ๑๔.๕๖ ครูร้อยละ ๑๕.๓๖ ตอบว่าเนื้อหาบทเรียนไม่
 น่าสนใจ ส่วนครูร้อยละ ๔.๒๑ ที่ตอบว่ามีปัญหาอื่น ๆ และครูจำนวนน้อยที่ตอบว่าบท
 เรียนยากเกินไป มีเพียงร้อยละ ๕.๖๔

๓.๖ ครูส่วนมากร้อยละ ๖๔.๑๓ ตอบว่า ครูโทรทัศน์วิชาวิทยาศาสตร์มี
 ความสามารถในการสอนวิชานี้ปานกลาง ครูร้อยละ ๒๔.๕๗ ที่ตอบว่าครูโทรทัศน์มีความ
 สามารถมาก ส่วนครูจำนวนน้อยมากที่ตอบว่า ครูโทรทัศน์ที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์ มีความ
 สามารถน้อย คิดร้อยละ ๑.๓๐

๓.๗ ครูส่วนมากร้อยละ ๕๔.๕๑ ตอบว่าวิชาวิทยาศาสตร์ที่จัดสอนทาง
 โทรทัศน์ ครูและนักเรียนได้รับประโยชน์เพียงปานกลาง ครูร้อยละ ๓๕.๖๔ ที่ตอบว่าได้
 รับประโยชน์มาก และครูร้อยละ ๕.๔๕ จำนวนน้อยมากที่ตอบว่าได้รับประโยชน์น้อย

๔. ทิศนคติของครูต่อรายการวิชาสังคมศึกษาทางโทรทัศน์ศึกษาในค่านต่าง ๆ

๔.๑ ครูส่วนมากตอบว่าจัดให้นักเรียนดูรายการสอนวิชาสังคมศึกษาทาง
 โทรทัศน์รายการละ ๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๔๕ มีครูเพียงร้อยละ ๓๖.๑๑ ที่ตอบว่า
 จัดให้ดูรายการละ ๒ ครั้ง

๔.๒ ครูส่วนมากร้อยละ ๔๖.๒๕ และ ๔๓.๖๒ ที่ตอบว่าบทเรียนและ
 เนื้อหาบทเรียนที่จัดสอนทางโทรทัศน์ยากปานกลาง และครูจำนวนร้อยละ ๕๐.๓๐ ที่
 ตอบว่าครูโทรทัศน์ใช้ภาษาและคำอธิบายวิชาสังคมยากปานกลางเช่นกัน ครูจำนวนน้อย
 ร้อยละ ๑.๑๔ ที่ตอบว่าบทเรียนวิชาสังคมทางโทรทัศน์ศึกษาง่ายมาก และมีครูอีกบาง
 จำนวน แต่ก็น้อยมากที่ตอบว่าครูโทรทัศน์ใช้ภาษาและคำอธิบายยากมากในบางครั้งและ

ง่ายมากในบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ และ ๒.๔๖ และมีครูร้อยละ ๒.๒๖ ที่ตอบว่า เนื้อหาบทเรียนยากมาก ซึ่งก็เป็นครูจำนวนน้อยมาก แต่ยังมีครูอีกจำนวนหนึ่ง คือร้อยละ ๕.๑๔ และ ๕.๑๘ ที่ตอบว่าบทเรียนที่จัดสอนนั้นมีทั้งยากและง่าย ครูจำนวนร้อยละ ๕.๐๘ และ ๕.๒๑ ตอบว่า เนื้อหาบทเรียนมียากบ้างง่ายบ้างในบางครั้ง และการใช้ภาษาและคำอธิบายของครูโทรทัศน์ในการสอนวิชาสังคมศึกษาก็เช่นเดียวกัน มีทั้งยากและง่ายคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๔ และ ๑๓.๑๔

๔.๓ ครูส่วนมากตอบว่า วิธีการสอนของครูโทรทัศน์ทำให้ครูและนักเรียนเกิดความสนใจมากปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๐๖ ขณะเดียวกันนักเรียนก็ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนทางโทรทัศน์มากปานกลาง ร้อยละ ๕๕.๓๕ การใช้ภาษาและคำอธิบายของครูโทรทัศน์นั้น ครูส่วนมากตอบว่าเหมาะสมแก่นักเรียนมากปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๔๒ ส่วนอุปกรรที่ครูโทรทัศน์นำมาสัมพันธ์กับบทเรียนมากปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๐ ครูจำนวนน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๔ ที่ตอบว่าภาษาและคำอธิบายของครูโทรทัศน์เหมาะสมกับนักเรียนน้อย ครูร้อยละ ๖.๓๗ ตอบว่า นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนทางโทรทัศน์น้อย และครูจำนวนน้อยเช่นกันที่ตอบว่า วิธีการสอนของครูโทรทัศน์ช่วยให้ครูและนักเรียนเกิดความสนใจน้อย อุปกรรที่ครูโทรทัศน์นำมาสัมพันธ์กับบทเรียนน้อยเช่นกัน รวมทั้งรายการสอนวิชาสังคมทางโทรทัศน์ช่วยในการสอนของครูทางโรงเรียนได้น้อย คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๐, ๕.๕๒ และ ๑๑.๕๑ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีครูอีกจำนวนหนึ่ง คือร้อยละ ๔๕.๖๔ ที่ตอบว่ารายการสอนวิชาสังคมทางโทรทัศน์ช่วยการสอนของครูทางโรงเรียนได้มาก ครูร้อยละ ๔๐.๔๕ ตอบว่าอุปกรรสัมพันธ์กับบทเรียนมาก ครูร้อยละ ๓๔.๕๕ ตอบว่านักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนทางโทรทัศน์มาก ร้อยละ ๓๔.๕๕ ตอบว่าภาษาและคำอธิบายของครูโทรทัศน์เหมาะสมกับนักเรียนมาก และครูร้อยละ ๓๓.๓๓ ที่ตอบว่า วิธีการสอนของครูโทรทัศน์ช่วยให้ครูและนักเรียนเกิดความสนใจมาก

๕. ทักษะคติของครูที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ศึกษาในค่านต่าง ๆ

๕.๑ ครูส่วนมากตอบว่า บทเรียนและเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษละเอียดและเหมาะสมกับนักเรียนปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๔ ครูร้อยละ ๕๕.๗๗, ๕๕.๓๘

และ ๕๔.๒๔ ความสำคัญที่ตอบว่า วิชาภาษาอังกฤษที่จัดสอนทางโทรทัศน์ช่วยเพิ่มพูนความรู้
 ให้แก่นักเรียนได้มาก อุปกรณที่นำมาใช้ประกอบการสอนช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและ
 เข้าใจบทเรียนได้มาก และยังช่วยการสอนของครูทางโรงเรียนได้มากอีกด้วย ส่วนครู
 ร้อยละ ๕๔.๗๑ ตอบว่า รายการสอนวิชาภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ช่วยให้นักเรียนเกิด
 ความสนใจเรียนวิชามากขึ้น และอุปกรณ์ยังสัมพันธ์กับเนื้อหาอีกด้วย ส่วนครูจำนวน
 น้อยมาก ร้อยละต่ำกว่า ๔.๐๐ ลงมาที่ตอบว่าบทเรียนและเนื้อหาสัมพันธ์กับหลักสูตรและแบบ
 เรียนน้อย เนื้อหาของเรื่องละเอียดและเหมาะสมสำหรับนักเรียนน้อย อุปกรณ์ช่วยใ้
 นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจบทเรียน รวมทั้งสัมพันธ์กับเนื้อหาด้วย นอกจากนี้
 รายการสอนวิชาภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ยังช่วยเพิ่มพูนความรู้และความสนใจของนักเรียน
 และการสอนของครูได้น้อยอีกด้วย ส่วนครูจำนวนร้อยละ ๓.๖๖-๔๖.๐๐ ที่ตอบว่าบทเรียน
 และเนื้อหาสัมพันธ์กับหลักสูตรและแบบเรียนมีทั้งมากและปานกลางเกินไป ส่วนเนื้อหา
 บทเรียนละเอียดและเหมาะสมสำหรับนักเรียนมาก อุปกรณ์สัมพันธ์กับเนื้อหาดี แต่
 อุปกรณ์ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจบทเรียนมีทั้งมากและปานกลาง ในค่าน
 บทเรียนภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ที่ช่วยนักเรียนให้เกิดความสนใจและเพิ่มพูนความ ทั้งยัง
 ช่วยการสอนของครูนั้น ครูตอบว่ามีทั้งมากบ้าง ปานกลางบ้าง ในแต่ละรายการ

๕.๒ ในค่านการใช้จ่ายและค่าอธิบายของครูโทรทัศน์ในวิชาภาษาอังกฤษ ครูส่วนมากตอบว่ายากปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๗ รองลงมาตอบว่าย่าง
 ร้อยละ ๑๕.๒๘ ส่วนครูร้อยละ ๑๐.๕๘ ตอบว่ายาก ครูจำนวนน้อยมาก ร้อยละ ๒.๑๒
 และ ๑.๕๘ ที่ตอบว่า ยากมาก และง่ายมาก

๖. ทัศนคติของครูต่อการสอนวิชาศิลปศึกษาทางโทรทัศน์ศึกษาในค่าน
 ง่าย ๆ ดังนี้

๖.๑ ครูส่วนมากร้อยละ ๖๔.๔๕ และ ๖๔.๘๗ ตอบว่า นักเรียนสามารถ
 ศึกษาค้นคว้า การสอนวิชาศิลปศึกษาทางโทรทัศน์เป็นที่พอใจปานกลาง และภายหลังจากสอน
 วิชาทางโทรทัศน์ครูและนักเรียนสามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดีปานกลางอีกด้วย ส่วนครูร้อย
 ละ ๒๐.๖๓ ตอบว่าครูและนักเรียนพอใจการสอนวิชาศิลปศึกษาของครูโทรทัศน์มากปานกลาง

๖.๒ ครูจำนวนน้อยมาก คือต่ำกว่าร้อยละ ๒๐.๐๐ ลงมาที่ตอบว่า วิชา
 ศิลปะที่จัดสอนทางโทรทัศน์สนองความต้องการของครูและนักเรียนน้อย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๑

ครูร้อยละ ๑๑.๔๔ และ ๑๑.๓๘ ทอมว่า นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินน้อย ทั้งยังช่วยในการสอนของครูโคนอยอีกด้วย ส่วนครูร้อยละ ๑๕.๑๓ ทอมว่า นักเรียนสามารถติดตามผลการสอนเป็นที่พอใจโคนอย สำหรับครูร้อยละ ๑๘.๕๕ ที่ทอมว่า ครูและนักเรียนสามารถปฏิบัติโดยดีดีมาก และครูร้อยละ ๓.๕๐ ทอมว่า วิธีการสอนของครูโทรทัศน์เป็นที่พอใจของครูและนักเรียนน้อยเช่นกัน

๘. ทศนคติของครูต่อการสอนวิชาคณิตศาสตร์ทางโทรทัศน์ศึกษาในคาน
ต่าง ๆ

เนื่องจากวิชาคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่เปิดสอนทางโทรทัศน์ในช่วงระยะเวลาที่สั้นมาก เพราะฉะนั้น ครูส่วนมากไม่สามารถจะให้ทศนคติอะไรต่อวิชานี้ได้ จึงพอจะสรุปเท่าที่ครูทอมมา ดังนี้

๘.๑ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๒.๓๒ มีความเห็นว่า บทเรียนสัมพันธ์กับหลักสูตรและแบบเรียนปานกลาง ส่วนครูที่เห็นว่าบทเรียนสัมพันธ์กับหลักสูตรและแบบเรียนน้อยนั้น มีเพียงร้อยละ ๓.๓๕

๘.๒ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๓.๔๓ มีความเห็นว่า นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบการเรียนในวิชาอื่น ๆ ได้ปานกลาง แต่มีครูร้อยละ ๑๒.๑๒ ที่เห็นว่า นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประกอบการเรียนในวิชาอื่น ๆ โคนอย

๘.๓ ครูส่วนมากร้อยละ ๕๓.๓๖ เห็นว่า การสอนของครูโทรทัศน์ให้ความเข้าใจและกระจ่างแก่เนื้อหาปานกลาง มีครูจำนวนน้อย ร้อยละ ๑๐.๐๘ ที่เห็นว่า การสอนของครูโทรทัศน์ให้ความเข้าใจและความกระจ่างต่อเนื้อหาโคนอย

๘.๔ ครูจำนวนมาก ร้อยละ ๕๐.๐๐ ที่เห็นว่า อุปกรณ์การสอนให้ความกระจ่างแก่นักเรียนปานกลาง และร้อยละ ๓.๕๘ ที่เห็นว่า อุปกรณ์การสอนไม่ให้ความกระจ่างแก่นักเรียนเท่าที่ควร

๘.๕ ครูจำนวนมากร้อยละ ๕๒.๓๑ มีความเห็นว่า การจัดสอนวิชานี้ทางโทรทัศน์ช่วยครูในการสอนได้ปานกลาง และมีครูจำนวนน้อย ร้อยละ ๑๐.๐๐ ที่เห็นว่าช่วยครูโคนอย

๘.๖ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๐.๐๐ ที่เห็นว่า อุปกรณ์สัมพันธ์กับการอธิบาย แต่ก็มีครูส่วนน้อยที่เห็นว่าสัมพันธ์กับคำอธิบายน้อย มีจำนวนร้อยละ ๕.๒๓

๔. ทักษะของครูตอรายการ สอนวิชาภาษาไทยทางโทรทัศน์ศึกษาในคาน

ทาง ๗

วิชาภาษาไทยเป็นอีกวิชาหนึ่งที่ทางกองการศึกษาเทศบาลได้จัดสอนเพิ่มเติมขึ้นมาอีกวิชาหนึ่งในช่วงระยะเวลาที่น้อยมาก ทำให้ครูส่วนมากที่ยังไม่มีความเห็นอะไรมากนักเกี่ยวกับรายการนี้ แต่ก็มีครูอีกหลายท่านที่ได้ออกแสดงทัศนคติต่าง ๆ ตอรายการสอนวิชาภาษาไทยมาบ้าง พอสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๑.๕๐ มีความเห็นว่า บทเรียนและเนื้อหาบทเรียนสัมพันธ์กับหลักสูตรและแบบเรียนปานกลาง แต่มีครูส่วนน้อย ร้อยละ ๑๐.๓๒ ที่เห็นว่า บทเรียนและเนื้อหาสัมพันธ์กับหลักสูตรและแบบเรียนน้อย

๔.๒ ครูส่วนใหญ่เห็นว่า เนื้อหาช่วยปรับปรุงภาษาไทยของนักเรียนในคาน

๔.๒.๑ การพูดให้ดีขึ้นปานกลาง มีครูร้อยละ ๕๗.๕ และครูที่เห็นว่าช่วยการพูดของนักเรียนให้ดีขึ้นน้อยนั้น มีร้อยละ ๑๐.๔๓

๔.๒.๒ การฟังให้ดีขึ้นปานกลาง มีครูร้อยละ ๕๐.๐๐ ส่วนครูร้อยละ ๑๐.๔๓ มีความเห็นว่า ช่วยการฟังให้ดีขึ้นน้อย

๔.๒.๓ การอ่านให้ดีขึ้นปานกลาง ร้อยละ ๕๓.๓๓ แต่ครูร้อยละ ๑๒.๒๓ ที่เห็นว่า ช่วยการอ่านของนักเรียนน้อย

การเขียนและเขียนศัพท์ให้ดีขึ้นปานกลาง ร้อยละ ๕๐.๐๐ แต่ครูที่เห็นว่าช่วยการใช้และเขียนศัพท์ให้ดีขึ้นน้อยนั้น มีเพียงร้อยละ ๑๖.๖๗

๔.๒.๔ คำสะกดให้ดีขึ้นปานกลาง ร้อยละ ๕๐.๐๕ และครูร้อยละ ๑๔.๕๔ ที่เห็นว่า ช่วยคำสะกดของนักเรียนน้อย

๔.๒.๕ แดงความให้ดีขึ้นปานกลาง ร้อยละ ๕๕.๓๔ และครูส่วนน้อยที่เห็นว่า ช่วยแดงความของนักเรียนให้ดีขึ้นน้อย มีเพียงร้อยละ ๑๕.๖๓

๔.๓ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๕.๔๐ มีความเห็นว่า ได้รับความสนใจของนักเรียนโคปานกลาง แต่ครูจำนวนร้อยละ ๑๐.๖๖ ที่เห็นว่า ได้รับความสนใจของนักเรียนน้อย

๔.๔ ครูส่วนมากร้อยละ ๕๖.๕๐ ที่เห็นว่า ช่วยครูทางโรงเรียนโคปานกลาง แต่ที่เห็นว่าช่วยครูทางโรงเรียนน้อย มีเพียงร้อยละ ๑๖.๕ เท่านั้น

๕. ความเหมาะสมของช่วงระยะเวลาที่จัดสอนวิชาต่าง ๆ ทางโทรทัศน์
ศึกษา

๕.๑ วิชาวิทยาศาสตร์ ครูส่วนมากร้อยละ ๖๑.๐๘ เห็นว่า ช่วงระยะเวลาเหมาะสมแล้ว ครูที่เห็นว่ามากเกินไป ควรจะลดลง ไม่มีเลย

๕.๒ วิชาสังคมศึกษา ครูส่วนมากร้อยละ ๖๗.๖๓ เห็นว่า ช่วงระยะเวลาที่จัดสอนนั้นเหมาะสมแล้ว และครูที่เห็นว่า มากเกินไปควรลดลง มีเพียงร้อยละ ๑.๑๖

๕.๓ วิชาภาษาอังกฤษ ครูส่วนมากร้อยละ ๖๓.๐๘ เห็นว่า ช่วงระยะเวลาเหมาะสมแล้ว มีเพียงร้อยละ ๒.๑๗ ที่เห็นว่า มากเกินไปควรลดลง

๕.๔ ส่วนในวิชาศิลปศึกษา คณิตศาสตร์ และภาษาไทย ครูไม่ออกความเห็นใด ๆ

๑๐. ความคิดเห็นของครูต่อการสอนวิชาต่าง ๆ ทางโทรทัศน์

๑๐.๑ วิชาวิทยาศาสตร์ ครูส่วนมากร้อยละ ๕๓.๘๕ เห็นว่า อุปกรณ์การสอนใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูส่วนน้อย คิดไ้ร้อยละ ๓๓.๘๔ ที่เห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไขวิชานี้ นอกนั้นก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาวิทยาศาสตร์ในคำค้นต่าง ๆ ระหว่างร้อยละ ๔๗ - ๓๓ เช่น ในคำค้นการจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับวัยและความรู้ของนักเรียน เนื้อหาบทเรียนละเอียดพอ ภาษา คำอธิบาย และการสอนของครูโทรทัศน์ง่ายและชัดเจน ช่วยครูและนักเรียนในการสอนและการเรียนเป็นต้น

๑๐.๒ วิชาสังคมศึกษา ครูมากที่สุดเพียงร้อยละ ๓๔.๘๘ ที่มีความคิดเห็นว่า การใช้ภาษาและคำอธิบายของครูโทรทัศน์ง่าย ส่วนครูเพียงร้อยละ ๒๘.๗๒ เท่านั้น ที่มีความคิดเห็นเนื้อหาของบทเรียนละเอียดพอ นอกนั้นก็ให้ความคิดเห็นต่าง ๆ กันออกไป เช่นครูที่ให้ความเห็นว่า วิชาสังคมศึกษาทางโทรทัศน์ศึกษาช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ักเรียน มีจำนวนร้อยละ ๓๔.๘๗ เป็นที่พอใจของครูร้อยละ ๓๖.๘๑ จัดบทเรียนเหมาะสมแก่วัยและความรู้ของนักเรียน ร้อยละ ๓๕.๓๘ เป็นต้น

๑๐.๓ วิชาภาษาอังกฤษ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ถึง ๖๘ ที่มีความเห็นว่า วิชาภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์เป็นที่พอใจของครูและยังช่วยครูได้มากอีกด้วย มีจำนวนครูร้อยละ ๖๘.๖๒ ส่วนครูร้อยละ ๑๕ ถึง ๕๘ เห็นว่า การจัดทำเรียนเหมาะสม

แก้วยและความรู้ ทั้งยังช่วยเพิ่มทุนความรู้แก่นักเรียนอีกด้วย ครูร้อยละ ๕๐.๗๓ ที่เห็นว่าเนื้อหาละเอียดพอ แต่มีครูที่เห็นว่า ควรจะปรับปรุงวิชาภาษาอังกฤษนั้น มีเพียงร้อยละ ๓๔.๔๗ เท่านั้น

๑๐.๔ วิชาศิลปศึกษา มีครูที่แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละได้ค่ามากที่สุด คือไม่เกินร้อยละ ๓๔.๐๐ ขึ้นไป ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ครูร้อยละ ๓๔.๐๐ ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุดมีความเห็นว่า ควรจะปรับปรุงการสอนวิชาศิลปะนี้ นอกจากนั้นครูร้อยละ ๒๑.๐๐ มีความเห็นว่า วิชานี้เป็นที่พอใจและช่วยในการสอนของครูได้มาก และครูที่ออกความคิดเห็นว่า เนื้อหาละเอียดพอ มีจำนวนเพียงร้อยละ ๔.๒๓ เท่านั้น

๑๐.๕ วิชาคณิตศาสตร์ก็เช่นเดียวกับวิชาศิลปศึกษา เพราะมีครูแสดงความคิดเห็นน้อยมาก ที่มากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๒.๕๓ ที่ให้ความคิดเห็นว่าควรปรับปรุงวิชาในค่านต่าง ๆ และจำนวนครูน้อยที่สุดคือร้อยละเพียง ๔.๒๓ ที่แสดงความคิดเห็นว่า เนื้อหาละเอียดพอ นอกนั้นก็แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ

๑๐.๖ วิชาภาษาไทย มีจำนวนครูที่แสดงความคิดเห็นต่อวิชาน้อยมาก จำนวนครูมากที่สุด ร้อยละ ๒๖.๑๕ ที่มีความเห็นว่าควรจะได้ปรับปรุงวิชาภาษาไทยทางโทรทัศน์ในค่านต่าง ๆ ส่วนจำนวนครูน้อยที่สุดร้อยละ ๑๐.๗๓ ที่มีความเห็นว่า เนื้อหาเหมาะสมละเอียดพอ และอุปกรณ์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกนั้นก็มีความเห็นในค่านต่าง ๆ อีกบ้าง

๑๑. ความคิดเห็นของครู

๑๑.๑ ความรู้ ครูส่วนมากร้อยละ ๒๖.๑๕ มีความคิดเห็นว่าคู่มือการสอนที่ไคร้รับนั้น ช่วยสรุปและเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาภายหลังการสอนทางโทรทัศน์ ครูร้อยละประมาณ ๕๐.๐๐ มีความเห็นว่า คู่มือช่วยเตรียมนักเรียนในค่านวิชาการก่อนรวมรายการโทรทัศน์ศึกษา นอกจากนั้นยังช่วยเตรียมบทเรียนและการสอนร่วมรายการโทรทัศน์ศึกษา อีกด้วย ส่วนครูร้อยละประมาณ ๒๐.๐๐ มีความเห็นว่า คู่มือช่วยเตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้ร่วมการสอนทางโทรทัศน์ศึกษา ช่วยเตรียมกิจกรรมต่าง ๆ ภายหลังจากจบรายการสอนทางโทรทัศน์ และช่วยเตรียมแบบฝึกหัดแก่นักเรียน

๑๑.๒ ค่านเวลาออกอากาศ ครูส่วนมากร้อยละ ๕๖.๖๒ มีความเห็นว่า เวลาออกอากาศของรายการโทรทัศน์ศึกษาคงจะเป็นเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.

อย่างทัก้าเนนอญ ครู.....

ครูรอยละ ๔.๓๔ มีความเห็นว่า ควรเป็นเวลา ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. และครูรอยละ ๔.๒๕ มีความเห็นว่า ควรเป็นเวลา ๔.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. ครูที่เห็นว่าควรเป็นเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. มีเพียงรอยละ ๔.๓๒

๑๑.๓ ก้านการจัก้าเนนรายการสอนทางโทรทัศนศึกษา ครูส่วนมาก รอยละ ๕๔.๓๔ มีความเห็นว่า การจัก้าเนนรายการที่ปานกลาง แต่ควรที่จะปรับปรุง ครูรอยละ ๓๔.๔๓ เห็นว่า ก็ควรทำการต่อไป ส่วนครูที่เห็นว่าควรลดเล็กรายการ สอนทางโทรทัศนศึกษา เพราะไม่เกิดประโยชน์ มีรอยละ ๑๐.๖๔

๑๑.๔ ก้านการแก้ไขปรับปรุงขอบทรวงของรายการสอนทางโทรทัศนศึกษาใหม่ประสิทธิภาพขึ้น มีดังนี้

๑๑.๔.๑ ครูส่วนมากรอยละ ๕๓.๔๑ มีความเห็นให้มีการอบรม ครูให้รู้จักวิธีการสอน และควรจัก้าเนนเครื่องรับโทรทัศนให้เพียงพอ มีครูรอยละ ๕๕.๖๔

๑๑.๔.๒ ครูรอยละ ๕๓.๑๔ มีความเห็นให้ปรับปรุงวิธีการสอน ของครูโทรทัศน ครูรอยละ ๔๔.๖๑ ต้องการให้ปรับปรุงเนื้อหาวิชา ส่วนที่ให้ปรับปรุง คู่มือการสอน มีรอยละ ๔๓.๐๓ และครูที่จะให้มีการปรับปรุงอุปกรณ์และวิธีใช้อุปกรณ์ใน รายการโทรทัศนศึกษา มีรอยละ ๔๑.๐๓

๑๑.๔.๓ ครูรอยละ ๒๓.๖๕ มีความเห็นให้ปรับปรุงตัวครูโทรทัศน รอยละ ๒๔.๖๒ มีความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัก้าเนนรายการและที่ที่มีความเห็นให้ปรับปรุง บทเรียน มีครูรอยละ ๒๔.๑๓ นอกนั้น ครูรอยละ ๑๐.๒๖ ให้ปรับปรุงสิ่งบกร่องอื่น ๆ

๑๑.๕ ก้านรายการสอนทางโทรทัศน ครูส่วนมากรอยละ ๔๑ - ๓๕ มีความเห็นว่า เสียเวลาเรียนในชั้นมาก และครูรอยละ ๔.๓๔ มีความเห็นว่า รายการสอน ทางโทรทัศนศึกษาช่วยการการสอนของครูและการเรียนของนักเรียนได้น้อย

๑๒. ปัญหาต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนไกรบิจาจากการสอนในรายการโทรทัศน

๑๒.๑ ครูส่วนมากรอยละ ๓๓.๔๓ ตอบว่า นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนใน รายการโทรทัศนศึกษา และที่ครูตอบว่านักเรียนไม่ชอบเรียน มีรอยละ ๒.๑๕

๑๒.๒ ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ครูส่วนมากตอบว่า ครูไม่เข้าใจวิธีการ

สอน และที่ตอบว่าครูไม่เห็นประโยชน์ มีเพียงร้อยละ ๑๒.๒๐

๑๒.๓ บัญชีเกี่ยวกับเครื่องโทรทัศน์ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๓.๕๕
ตอบว่า เครื่องรับโทรทัศน์มีจำนวนน้อย ส่วนร้อยละ ๒๕.๑๓ ตอบว่า เพราะเครื่องรับ
โทรทัศน์มีคุณภาพไม่ดีและไม่มีเสาอากาศนอกตัวอาคาร และครูที่ตอบว่า จอภาพเล็กเกินไป
มีเพียงร้อยละ ๔.๖๒

๑๒.๔ บัญชีเกี่ยวกับสถานที่ ครูส่วนมากร้อยละ ๕๑.๒๕ ตอบว่า
สถานที่คับแคบ และยังมีปัญหาอื่น ๆ อีก นอกจากนั้นก็ยังมีเสียงจากภายนอกรบกวน มีครู
ร้อยละ ๒๑.๕๔ ครูร้อยละ ๒๐.๐๐ ตอบว่า แสงสว่างมากเกินไป และที่ตอบว่าการ
ถ่ายเทอากาศภายในห้องดูโทรทัศน์ไม่สะดวก มีร้อยละ ๑๖.๑๕

อภิปรายผลของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้อาจมีข้อบกพร่องบางประการทำให้การวิจัยไม่สมบูรณ์ เช่น แบบ
สอบถามครูที่ส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ครูบางคนไม่ได้ออกมา บางคนส่งมาล่าช้าและ
ในการตอบแบบสอบถาม ครูบางคนอาจตอบไม่ครบทุกข้อ เพราะเหตุผลบางประการของ
ครู แต่อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ได้ในครั้งนี้เป็นที่เชื่อถือได้ เพราะใช้วิธีการอย่างมีระเบียบ
และทำด้วยความระมัดระวัง และสิ่งที่สนับสนุนว่าข้อมูลนี้เชื่อถือได้ มีดังนี้คือ

๑. ครูผู้เป็นตัวแทนของประชากรได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แบบสอบถาม
ที่ส่งไป ๒๐๗ ฉบับ ได้รับคืน ๑๕๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๐ ซึ่งนับว่าได้ข้อมูลมากเกือบ
ร้อยละ ๑๐๐

๒. ข้อเท็จจริงที่ค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับการวิจัย
อื่น ๆ ปรากฏผลว่า ใกล้เคียงกัน หรือใกล้เคียงกัน

สิ่งค้นพบเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับนักวิจัยอื่นแล้วพบว่า

๑. ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๔.๖๒ มีความเห็นว่า การจัดสอนภาษาอังกฤษทาง
โทรทัศน์ให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของนักเรียนและครู ครูและนักเรียนร้อยละ
๕๕.๕๑ ได้รับผลและประโยชน์จากการสอนทางโทรทัศน์

จากผลการวิจัยของสถาบันโศกทัศน์ศึกษาแห่ง Plainedge โดย Levy Dalton ^{๒๑} พบว่า การสอนโดยโทรทัศน์โดยดัดในวิชาเลข และวิทยาศาสตร์ เพราะนักเรียนสามารถเรียนอย่างมีความคิดวิจารณ์

๒. ครูภาษาอังกฤษร้อยละ ๖๔.๖๒ มีความเห็นว่า การจัดสอนทางโทรทัศน์ศึกษาเป็นที่พอใจของครูมาก และครูร้อยละ ๕๗.๕๔ ยังยอมรับว่าช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ นักเรียนไ้มาก

จากผลการวิจัยของ Suchy, Robert R, Teel, Dwight, and Vincent, Harold ^{๒๒} ได้กล่าวว่า ครูที่ทำการสอนร่วมรายการโทรทัศน์ในรายการวิชาต่าง ๆ อยู่เสมอจะใ้รับผลดีกว่าครูที่ไม่เต็มใจใช้ และนักเรียนจะใ้รับผลสำเร็จในการเรียน จากโทรทัศน์ โดยเฉพาะชั้นที่จัดไว้สำหรับเรียนโดยตรง

๓. ก. ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่ที่ทางโรงเรียนเทศบาลใ้รับจากการสอน วิทยโทรทัศน์ เกี่ยวกับตัวนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ครูไม่เข้าใจวิธีสอน เครื่องรับไม่ เพียงพอ สถานที่คับแคบ

ข. ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๖.๑๕ แสดงความเห็นว่า คู่มือช่วยสรุปและ เพิ่มเกิมเนื้อหาวิชาภายหลังการสอน

ค. ครูส่วนใหญ่ใ้ความเห็นว่า การดำเนินงานโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาล คีปานกลาง และควรจะแก้ไขปรับปรุงบ้าง

ง. ครูส่วนมากใ้ให้นักเรียนดูรายการละ ๑ ครั้ง หรือ ๒ ครั้ง แล้วแต่ โอกาส

จ. ครูวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคม มีทัศนคติที่ค้กต่อวิธีการสอน ของครูโทรทัศน์ เทรียนและเนื้อหา การจัดค่าเป็นรายการ เป็นคน เพราะสามารถช่วย การสอนของครูและการเรียนของนักเรียน

๒๑ Levy Dalton "Plain Facts about ETV at Plainedge, "Educational Screen and Audio - Visual Guide", March 1963

๒๒ Suchy, Robert R, Teel, Dwight, and Vincent, Harold "Television" A.V. Communication Review Volumn 9 No.1 January - February 1961

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้น
ประถมศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ ของ น.ส.ปราณี ไกรทิโคปกการ ปรากฏผลที่ใกล้
เคียงกัน ดังนี้

- ๑. การใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนยังมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับตัวครู
อุปกรณ์ สถานที่เรียน คุณภาพเครื่องรับโทรทัศน์ และจำนวนเครื่องรับโทรทัศน์
- ๒. ครูมีมติประโยชน์ต่อครูทางโรงเรียน
- ๓. ครูทางโรงเรียนมีความเห็นว่า การสอนของครูโทรทัศน์เหมาะสมดี
- ๔. ครูส่วนใหญ่จัดให้นักเรียนดูรายการทุกครั้งหรือมากกว่านั้น และใ้รับการ
การสนับสนุนจากครูใหญ่

๕. ครูมีทัศนคติต่อการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์ของเทศบาลนครกรุงเทพ
ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านความรู้และทักษะที่พอใช้ และยังช่วยในการสอนของครู
พอสมควร

เมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้กับของต่างประเทศ และไทย เกี่ยว
กับทัศนคติ ปัญหา อุปสรรคบางประการ ตลอดจนการนำโทรทัศน์มาเป็นอุปกรณ์การสอน มี
ส่วนใกล้เคียงกัน ทำให้เชื่อได้ว่า การวิจัยครั้งนี้คุณภาพเชื่อถือได้พอสมควร

สรุป

จากการวิจัยครั้งนี้ พอสรุปได้ว่า

- ๑. ครูสอนชั้นประถมปลายของโรงเรียนเทศบาลนครกรุงเทพ มีความรู้ทาง
การศึกษาระดับ อนุบาลวิद्या, ป.ศ.สูง และอื่น ๆ ที่เทียบเท่าเป็นส่วนมาก ทั้งยังมีประ
สิทธิภาพในการสอนร่วมรายการโทรทัศน์พอสมควร จึงให้ความร่วมมือในการสอนกับ
ครูโทรทัศน์พอสมควร
- ๒. โรงเรียนเทศบาลแต่ละโรงเรียนมีเครื่องรับโทรทัศน์จำนวนน้อย ไม่เพียงพอ
กับจำนวนนักเรียนซึ่งมีมากกว่า และในการดูรายการโทรทัศน์ศึกษา ครูส่วนมากจัดให้นัก
เรียนนั่งดูในห้องเรียนตามแบบการจัดที่นั่งเรียนในชั้นเรียนธรรมดา แต่มีจำนวนนักเรียน
เพิ่มขึ้น เป็นวิธีการที่ไม่ค่อยจะถูกต่องนัก

๓. วิชาวิทยาศาสตร์ที่จัดสอนทางโทรทัศน์ได้รับผลเป็นที่น่าพอใจของครูเป็นส่วนใหญ่ เพราะการจับบทเรียนได้เหมาะสม มีความยากปานกลาง นักเรียนสามารถเรียนร่วมกันได้ในชั้นประถมปลายทุกชั้น เนื้อเรื่องส่วนมากเป็นเรื่องน่าสนใจ ครูโทรทัศน์ใช้คำอธิบายเข้าใจง่าย และสอนได้คล่องแคล่ว แต่ค่อนข้างจะเร็วเกินไป นอกจากนั้นครูโทรทัศน์สามารถนำอุปกรณ์มาใช้ได้สัมพันธ์กับเนื้อหาของบทเรียนเป็นที่น่าสนใจและช่วยให้ให้นักเรียนเข้าใจได้ลึกซึ้งกว่า ทำให้ครูและนักเรียนได้รับประโยชน์จากรายการสอนวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์ศึกษาปานกลาง

๔. ครูส่วนมากพอใจในรายการสอนวิชาสังคมศึกษาทางโทรทัศน์ศึกษาเพราะนักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการเรียนทางโทรทัศน์ ทั้งยังช่วยในการสอนของครูอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนและเนื้อหาการเรียนพอที่จะให้นักเรียนเข้าใจได้ นอกจากนั้นครูโทรทัศน์มีวิธีการสอนให้นักเรียนและครูเกิดความสนใจ โดยใช้ภาษาและคำอธิบายไม่ยากจนเกินไป แต่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ทำให้รายการสอนวิชาสังคมทางโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลโคโลนดี

๕. รายการวิชาภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพฯ เป็นที่น่าสนใจของครูและนักเรียนมากที่สุด เพราะสามารถจับบทเรียนและเนื้อหาได้สัมพันธ์กับหลักสูตรและแบบเรียนทั้งยังเหมาะสมสำหรับนักเรียน ส่วนครูโทรทัศน์ใช้ภาษาและคำอธิบายที่สามารถให้นักเรียนเข้าใจได้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ และช่วยในการสอนของครูอีกด้วย

๖. ผลของการจัดรายการสอนวิชาศิลปศึกษาทางโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพฯ นั้น สนองความต้องการด้านการเรียนการสอนของนักเรียนและครูน้อยกว่าวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เพราะวิชาศิลปศึกษาที่จัดสอนนี้ ส่วนใหญ่เป็นวิชาชมรมองถึงแม้ครูและนักเรียนจะพอใจและสามารถติดตามผลการสอนของครูโทรทัศน์ซึ่งมีวิธีการสอนนี้ที่พอประมาณก็ตาม แต่ไม่ได้ช่วยการสอนของครูมากนัก และนักเรียนก็ไม่ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่าที่ควรอีกด้วย

๗. ถึงแม้ว่าช่วงระยะเวลาที่จัดสอนวิชาคณิตศาสตร์ทางโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพฯ จะมีเพียงไม่กี่ครั้งก็ตาม แต่ครูส่วนมากก็มีความพอใจ เพราะช่วยการสอนของครูทั้งนักเรียนยังสามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบการเรียนได้ เนื่องจาก

บทเรียนสัมพันธ์กับหลักสูตรและแบบเรียน ทั้งครูโทรทัศน์ยังสอนให้เข้าใจและกระจ่างแก่นักเรียนไ้บ้าง ทำให้ครูเห็นว่าควรจะสอนวิชานั้นตลอดไป และควรจะจัดสอนเวลา ๕.๐๐ - ๑๑.๐๐ น. อย่างเดิม

๕. วิชาภาษาไทยเท่าที่จัดสอนทางรายการโทรทัศน์ศึกษาชั่วระยะสั้นก็ตาม แต่ครูส่วนมากก็เห็นว่าให้ประโยชน์ต่อครูและนักเรียนได้พอสมควร คือช่วยปรับปรุงแก้ไข การพูด ฟัง อ่าน การใช้ศัพท์ ตัวสะกด และเรื่องแต่งความโคลง ฉันท์ ทั้งนี้นขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครูโทรทัศน์ที่เราความสนใจนักเรียนได้พอสมควร

๕. ครูส่วนมากเห็นว่าช่วงระยะเวลาที่จัดสอนวิชาแต่ละวิชาทางโทรทัศน์ศึกษานั้น เหมาะสมดีแล้ว ไม่ควรจะใช้เวลามากกว่านั้น หรือน้อยกว่านั้น แต่ควรจะเว้นช่วงระยะเวลาขึ้นรายการใหม่มากขึ้น เพื่อครูจะได้เตรียมตัวครูและนักเรียนได้ทัน

๑๐. ครูส่วนมากให้คำแนะนำว่า ควรจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงรายการสอนวิชาต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพมหานครให้ดีขึ้น แต่วิชาที่ครูส่วนมากลงความเห็นว่าให้ประโยชน์แก่ครูและนักเรียนมากที่สุดคือ วิชาภาษาอังกฤษ ถัดลงมาคือวิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ส่วนวิชาศิลปะศึกษา ครูเห็นว่าให้ประโยชน์น้อย วิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทย ครูไม่ค่อยให้ความคิดเห็น โดยให้เหตุผลว่า ระยะเวลาที่จัดออกอากาศน้อยเกินไปจนไม่สามารถให้ความคิดเห็นหรือทัศนคติใด ๆ ได้

๑๑. คู่มือการสอนแต่ละวิชาที่ทางกองการศึกษาจัดทำขึ้นนั้น ให้ประโยชน์ต่อครูทางโรงเรียนที่อยู่ในด้านช่วยสรุปและเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาภายหลังการเรียนจากโทรทัศน์ศึกษา ช่วยเตรียมนักเรียน บทเรียนและการสอนของครูร่วมรายการโทรทัศน์ไ้บ้าง

๑๒. การใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาต่าง ๆ ที่ทางกองการศึกษาดำเนินการนี้ ทำให้ทางโรงเรียนเกิดปัญหาตามมาหลาย เช่น นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ครูไม่เข้าใจวิธีการสอน เครื่องรับโทรทัศน์มีไม่เพียงพอแก่นักเรียน สถานที่คับแคบและมีเสียงจากภายนอกเข้ามารบกวน

๑๓. ครูส่วนมากรู้สึกว่าการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาทำให้ครูเสียเวลาสอนพอสมควร เพิ่มภาระให้แก่ครู ในบางครั้งยังทำให้ครูอึดอัดใจบ้าง ทั้งยังทำให้นักเรียนเสียเวลาเรียนในชั้นอีกด้วย

๑๔. ครูส่วนใหญ่ให้คำแนะนำว่า ควรจัดดำเนินการรายการโทรทัศน์ศึกษาของ

เทศบาลนครกรุงเทพนั้น ก็ปานกลาง แต่ควรจะได้ปรับปรุงแก้ไขในด้านการอบรมครูให้
วิธีการสอนและการจัดหาเครื่องรับโทรทัศน์ให้เพียงพอแก่นักเรียนมากกว่าอย่างอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษามูลการวิจัย จากการศึกษาสังเกต สัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ทำให้ผู้เขียน
ได้ทราบปัญหาและพบข้อบกพร่องประการ จึงขอเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์แก่ทางกองการ
ศึกษาเทศบาลนครกรุงเทพบาง ดังต่อไปนี้

๑. ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน เนื่องจากเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่าย ทั้งของ
ทางเทศบาลและไทยทีวีค่างมีงานประจำทำ จึงไม่มีเวลาที่จะมาดำเนินงานทางค่านนี้โดย
เฉพาะ ถึงอย่างไรก็ตาม ก็ควรที่จะให้ผู้จัดรายการ ซึ่งได้แก่ ผู้ประสานงานของเทศบาล
และไทยทีวี ผู้กำกับรายการ ผู้กำกับเวที ผู้เขียนสคริป ผู้สอน ตลอดจนเจ้าหน้าที่
เทคนิคในการฉายภาพ ได้มีการประชุมปรึกษารื้อเพื่อให้งานสัมพันธ์กัน บทเรียนทุก
บทจะต้องได้รับการซักซ้อมจากเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ตลอดจนครูผู้สอนและผู้ร่วมรายการทุกคน
ก่อนออกรายการ เมื่อพบข้อบกพร่องอะไรจะได้แก้ไขได้ทันท่วงที ถึงคราวออกรายการ
จริง ๆ จะได้ไม่พบปัญหา

การสอนทางโทรทัศน์ศึกษาจะได้ผลหรือไม่ขึ้นกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่จะให้ความ
ร่วมมือและรับผิดชอบในงานของตน เช่น เจ้าหน้าที่ทางเทศบาลจะต้องเตรียมบทโทรทัศน์
ให้เรียบร้อย และนำมาให้ผู้กำกับรายการศึกษาอย่างละเอียด เพื่อผู้กำกับรายการจะได้
ปรึกษารื้อหรือกับเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายกลองโทรทัศน์ เจ้าหน้าที่สร้างฉาก
เจ้าหน้าที่ ผู้กำกับการแสดงเหล่านี้ เพื่องานจะได้สัมพันธ์กัน แม้แต่การซ้อมการแสดงก็
จะต้องทำกันอย่างจริงจัง คิวแสดงทุกคน เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะต้องรวมไปด้วยกัน เพื่อให้
เกิดความชำนาญทุกฝ่ายให้สอดคล้องกันก่อนจะออกรายการจริง ๆ

๒. ปัญหาเกี่ยวกับบทเรียน บทเรียนส่วนมากมีเนื้อหากว้างไป เช่นวิชา
วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา เนื้อเรื่องวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ควรจะเรียงจากง่าย
ไปหายาก ให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนและสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน และเนื้อหาวิชา
ควรจะถูกอยู่ในขอบข่ายของบทเรียน นอกจากนั้น บางวิชาเช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

ควรจัดบทเรียนเฉพาะชั้น โดยขยายเวลาการออกอากาศในรายการให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเรียนของนักเรียน ก็ควรจะจัดบทเรียนให้กว้าง ๆ สำหรับชั้นประถม ๕, ๖ และ ๗ และขจัดปัญหาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องไม่เหมาะกับชั้นใดก็ได้ และเพื่อขจัดปัญหาเรื่องนี้ออกเนื่องจากนักเรียนหลายชั้นเรียนร่วมกัน

การสร้างบทเรียนทางโทรทัศน์มีประโยชน์ของง่าย ต้องคำนึงว่าบทเรียนแต่ละบทเหมาะสมกับชั้นเรียน วัยของนักเรียน และหลักสูตร เนื้อเรื่องต้องไม่ซ้ำกันในแบบเรียน ถ้าจะนำอุปกรณ์มาร่วมใช้ก็ควรจะใช้อุปกรณ์ให้สัมพันธ์กับเนื้อหา และให้ความกระจ่างมากที่สุด นอกจากนั้น ครูทางโรงเรียนควรพยายามจัดหาอุปกรณ์มาใช้ร่วมด้วย ในการจัดบทเรียน ควรเลือกบทเรียนที่เห็นว่าครูทางโรงเรียนไม่อาจสอนได้ก็ เพราะอุปกรณ์ต่าง ๆ แค่ว่าจุดประสงค์ใหญ่ก็เพื่อให้เด็กมีความรู้กว้างขวางจากที่ใดเรียนกับครู ทางโรงเรียนหรือนอกเหนือจากแบบเรียน

ดังนั้น ผู้สร้างบทจะต้องร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญแต่ละวิชา ครูผู้สอนแต่ละวิชามาร่วมกันปรึกษา แสวงข้อคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ โดยอาศัยหลักสูตร ชั้นเรียน วัยของนักเรียน เนื้อหา และจุดประสงค์เป็นหลัก

๓. ปัญหาเกี่ยวกับสคริป เท่าที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้พบมา ปรากฏว่าบทสคริปโทรทัศน์ของแต่ละวิชาส่วนมากยังไม่ละเอียดพอ ทำให้ผู้ดูกับรายการไม่เข้าใจว่าผู้เขียนต้องการจะให้เน้นตรงไหนบ้าง ต้องการจะให้มีภาพยนตร์ อุปกรณ์ต่าง ๆ ควรจะแทรกตอนไหน จะนำเข้าสู่บทเรียนหรือจะใช้สรุปบทเรียนอย่างไร ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนสคริป ผู้สอนและผู้กำกับรายการควรจะได้ปรึกษากัน เพื่อให้ออกมาดีตามจุดหมาย

๔. ปัญหาเกี่ยวกับคู่มือ คู่มือวิชาต่าง ๆ ที่จัดสอนทางโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพฯ ปีการศึกษา ๒๕๐๕ เท่าที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษา พบว่าหนังสือคู่มือบางวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมละเอียดขึ้น แต่ก็ยังมีขอบทรวงบางประการ เช่นบางบทไม่แสดงภาพเครื่องทดลอง การทดลอง ภาพแผนที่หรือรายละเอียดอื่น ๆ หรืออุปกรณ์ที่ครูควรจะหามาช่วยรายการ ไม่บอกว่าจะมีกิจกรรมอะไรก่อนหรือหลังรายการ มีแบบฝึกหัด แบบทดสอบอะไรบ้างที่พอจะเป็นแนวทางให้ครู นอกจากนั้นคู่มือครูควรจะมีสัมพันธ์กับสคริปอีกด้วย

๕. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ประกอบการสอนทางโทรทัศน์และอุปกรณ์การสอน
รวมรายการโทรทัศน์ของครูทางโรงเรียน

อุปกรณ์ประกอบการสอนทางโทรทัศน์ที่นำมาใช้ควรจะให้สัมพันธ์กับเนื้อหา
ของบทเรียนแต่ละบท เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และอื่น ๆ

อุปกรณ์ประกอบการสอนของครูทางโรงเรียนนั้น ถ้าเป็นไปได้ทางแผนกโสต
ทัศนศึกษาของกองการศึกษาเทศบาลควรจะให้ความร่วมมือช่วยจัดหาอุปกรณ์ที่เห็นว่า
ยากและจำเป็น เป็นการทุนเวลาและแรงงานของครูทางโรงเรียน เพื่อจะได้มีเวลา
เตรียมงานอย่างอื่น

ในการจัดหาอุปกรณ์มาประกอบการสอนทางโทรทัศน์ ควรจะได้มีการประเมินผล
ตัวอุปกรณ์ว่าสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีคุณภาพดี มีขนาดพอเหมาะกับ
ชั้นเรียน จำนวนนักเรียน คือไม่ให้เล็กจนเกินไปหรือยุ่งเหยิงสับสนกันจนมองไม่รู้เรื่อง
เพราะถ้ามีนักเรียนมารวมกันมากจะทำให้มองเห็นอุปกรณ์ไม่ชัด

๖. ปัญหาเกี่ยวกับครูโทรทัศน์ ครูโทรทัศน์เป็นผู้ที่มีความสำคัญมากในค่าน
โทรทัศน์ศึกษา เพราะเป็นตัวแทนของครูอยู่คนเดียวมากที่สุด หากครูผู้สอนและผู้เขียน
สคริปเป็นคนเดียวกันก็จะดี เพราะครูผู้สอนจะไตร่ตรองว่า ควรจะสอนแบบใดที่จะเหมาะ
สม สะดวกและได้ผลที่สุด สำหรับบทเรียนนั้น ๆ และสำหรับนักเรียน ครูควรระลึกรอ
เสมอว่า ไม่มีวิธีการสอนวิธีใดที่จะใช้ได้เหมาะสมทุกโอกาส แต่ครูควรที่จะเลือกวิธีที่ดี
ที่สุด เหมาะสมที่สุด และที่คนถนัดที่สุด โดยมีอุปกรณ์และกิจกรรมและนักเรียนร่วมช่วย เพื่อ
ช่วยให้การสอนของครูโทรทัศน์มีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้น ครูโทรทัศน์ควรจะเป็นผู้มี
ความชำนาญในการสอนแต่ละวิชาที่ตนถนัด สามารถที่จะเข้าถึงตัวนักเรียนได้ โดยมีวิธี
สอนที่จริงใจและเร้าใจแก่ใจนักเรียนทุกครั้ง ครูโทรทัศน์จึงควรจะต้องทดลองสอนจน
ชำนาญและเป็นที่พอใจทุกครั้งก่อนจะออกรายการการสอนทางโทรทัศน์

๗. ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้ใช้โทรทัศน์ประกอบการสอน ครูผู้สอนรวมรายการ
โทรทัศน์บางวิชาที่มีพื้นฐานความรู้ เช่น ครูภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย ประ
กอบกับครูมีงานสอนมาก จะเห็นได้ว่าครูประถมศึกษาส่วนมากเป็นทั้งครูประจำชั้นและยัง
ต้องสอนเกือบทุกวิชาในชั้นของตน ไม่มีเวลาจะเตรียมตัวครูเอง เตรียมตัวนักเรียน

เตรียมอุปกรณ์ เตรียมกิจกรรม และอื่น ๆ ทำให้ได้รับประโยชน์จากการใช้โทรทัศน์น้อยกว่าที่ควร

๔. ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผล ควรจะมีแบบสอบถามส่งไปให้ครูทางโรงเรียน เพื่อทดสอบการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนแต่ละวิชาทางโทรทัศน์ศึกษา การประเมินผลจะต้องให้สอดคล้องกับปัญหาในค่านิยมโรงเรียน การสอน การวัดผล คุณภาพเครื่องรับ สถานี การจัดสถานี และอื่น ๆ โดยให้ครูออกแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อจะได้ประมวลมาแก้ไขการจัดสอนทางโทรทัศน์ต่อไป

๕. จัดเจ้าหน้าที่ไปนิเทศทางโรงเรียน เพื่อดูการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนของครู ให้คำแนะนำแก่ครูในการจัดนักเรียนเข้าดูรายการ การจัดทำห้องเรียนโทรทัศน์ศึกษา การจัดกิจกรรม การใช้อุปกรณ์การสอน ถ้าเป็นไปได้ควรจัดอบรมครูสอนแต่ละวิชาเท่าที่เห็นจำเป็นเป็นครั้งคราว นอกจากนั้น เจ้าหน้าที่นิเทศการศึกษาควรจะไปนิเทศตามโรงเรียนต่าง ๆ ให้ทั่วถึงอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง ถ้าได้มากกว่านั้นยิ่งดีเพราะจะช่วยทำให้ครูอบอุ่นใจว่า มีเจ้าหน้าที่ทางกองการศึกษามาให้คำแนะนำ ไม่ได้ปล่อยปละละเลยอย่างที่เป็นอยู่ในบางโรงเรียน

๑๐. ปัญหาเรื่องสถานที่และการจัดสถานที่ดูโทรทัศน์ศึกษา ของดูโทรทัศน์ควรจะใช้ห้องเรียน เพราะมีอุปกรณ์การสอนครบครันและเป็นห้องที่ไม่ต้องจัดใหม่ และเป็นห้องที่ดีที่สุดเท่าที่โรงเรียนจะจัดหาได้ เพราะโรงเรียนเทศบาลส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่ได้รับโอนมาจากกรมสามัญ ซึ่งสภาพของโรงเรียนนั้นเก่า และมีโครงสร้างเฉพาะที่จะใช้ดูโทรทัศน์ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงจำต้องจัดสภาพห้องเสียใหม่ ตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ในที่ ๆ นักเรียนจะได้ยินและมองเห็นได้ทั่วถึงกัน แฉวหน้าและแฉวหลังของนักเรียนไม่ควรจะอยู่ใกล้หรือไกลจากเครื่องโทรทัศน์จนเกินไป การจัดนักเรียนเข้าดูรายการโทรทัศน์แต่ละครั้งไม่ควรจะเกิน ๕๐ คน เพราะถ้าเกินไปทำให้นักเรียนเบียดเสียดคึกคักเสียสมาธิในการเรียนจนไม่สนใจ ถ้ามีนักเรียนมากควรจัดหาเครื่องโทรทัศน์มาตั้งอีกเครื่อง และปัญหาเครื่องโทรทัศน์ไม่พอนี้ ทางกองการศึกษาควรจัดดำเนินการแก้ไขโดยพยายามหางบประมาณมาซื้อเครื่องโทรทัศน์เพิ่มให้แก่โรงเรียนที่ยังมีเพียงหนึ่งเครื่อง และพยายามจัดหาจนโรงเรียนสามารถจัดเครื่องรับประจำในห้องเรียนได้

ที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นข้อเสนอแนะคือมีผู้ทำต่าง ๆ ที่เห็นว่ายังมีบกพร่องอยู่ เพราะ
ถ้าสามารถนำโทรทัศน์ศึกษามาใช้เป็นอุปกรณ์การสอนแล้ว จะทำให้โรงเรียนได้รับประโยชน์
ในด้านการศึกษามากมาย ช่วยครูในด้านการสอน การบรรยายและยังช่วยประหยัดเงิน และ
เวลาของชาติได้อีกด้วย ทั้งยังเป็นตัวอย่างที่จะขยายการใช้รายการโทรทัศน์เพื่อการ
สอนในระดับศึกษาชั้นสูงต่อไป